

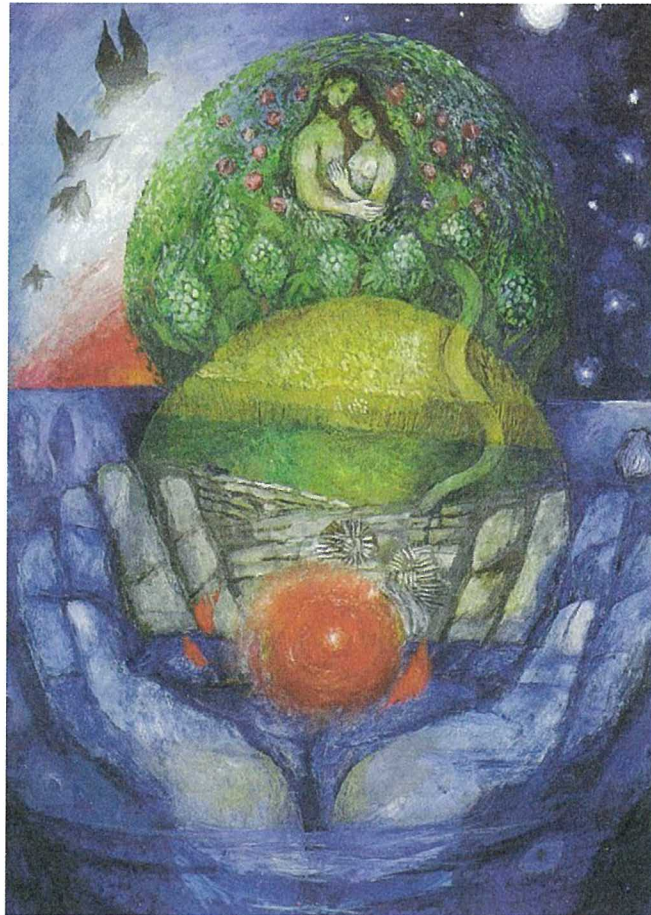

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativammat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. Jumalakäsitys buddhalaisissa perinteissä
2. Amerikkalaisen feministi- ja ekoteologi Sallie McFaguen mukaan syrjäytyneet ja huono-osaiset olivat tärkeitä Jeesukselle. Erityisesti tämä ilmenee Jeesuksen vertauksissa, jotka käänsivät pääläelleen lähes muuttumattomina luonnonlakeina pidetyt kahtiajaot rikkaisiin ja köyhiin, vanhurskaisiin ja syntisiin sekä miehiin ja naisiin.

Tarkastele Jeesuksen vertauksia edellä mainitusta näkökulmasta. Valaise vastaustasi esimerkein, jotka heijastavat Jeesuksen yritystä muuttaa vallitsevia kahtiajakoja.

3. Selitä oheisen Sieger Köderin maalauksen uskonnollista sisältöä.

Sieger Köder (1963)

4. Marburgin uskontokeskustelussa vuonna 1529 yritettiin päästä yksimielisyyteen erimielisten uskonpuhdistajien välillä. Keskustelun osapuolet olivat wittenbergiläiset Martti Lutherin johdolla sekä sveitsiläiset teologit. Keskustelut eivät tuottaneet toivottua tulosta ja lopuksi Lutherin kerrotaankin todenneen: *”Teissä on eri henki kuin meissä.”*

Selvitä Sveitsin uskonpuhdistuksen keskeiset vaiheet ja erityiskorostukset.

5. Määrittele lyhyesti seuraavat termit ja käsitteet:

- a) sakramentti
- b) karisma
- c) selibaatti
- d) apostolinen suksessio
- e) dogmi
- f) transsubstantiaatio-oppi

6. Pohdi itsemurhaa kristillisen tradition näkökulmasta. Käytä vastauksessasi apuna oheista materiaalia.

”Itsemurhat ovat suomalaisia aina puhuttava aihe. (...) Ajattelemme itsemurhaa etupäässä hyvin yksilöllisenä tekona, oikeastaan kaikkein yksilöllisimpänä ja sellaisena, joka on mahdollista vasta, kun ”itsen” käsite tuli maailmaan. Nykyisin Suomessa on vaikeaa olla yhdistämättä itsemurhia masennukseen.

Kulttuurintutkijat, erityisesti antropologit, ovat tutkineet itsemurhaa yhteisöllisesti merkityksellisenä ilmiönä. Yhteistä antropologien tuloksissa on itsemurhan painottuminen moraalisena ja siis mielekkäänä tekona. Espanjalainen Maria Catedra on tutkinut itsemurhia oman maansa syrjäseudulla ja toteaa, että itsemurha on suhteessa yhteisön käsityksiin hyvästä elämästä ja siihen sisältyvistä arvoista. Samanlaisia tuloksia on kiinalaisella antropologilla Fei Wu’lla, joka on tutkinut nuorten naisten kansainvälisesti katsottuna korkeaa itsemurhakuolleisuutta kiinalaisella maaseudulla. (...) [Hänen mukaansa] yksi itsemurhan ulottuvuus on yhteiskunnallista vastarintaa olosuhteissa, jotka eivät mahdollista nuorille naisille kovin monia vaihtoehtoja.

Kummankin tutkimuksissa itsemurha kuitenkin punoutuu myös tapaan elää ja kuolla. Catedralle kuolema ei ole piste tai tapahtuma vaan pitkä prosessi, joka alkaa jo elämän aikana. Elämä voi muuttua ”huonoksi”, alkaa kuolettua sisältä käsin. Fei Wu jäsentää ajatusta itsemurhasta onnen käsitteen avulla, joka on keskeinen kiinalaisessa kosmologiassa. Onni ja elämä ovat synonyymit keskenään, ja onni kytkeytyy käsitykseen arvokkaasta itsestä, jonka tulee olla tasapainossa suhteessa yhteisöön, sukuun ja perheeseen.”

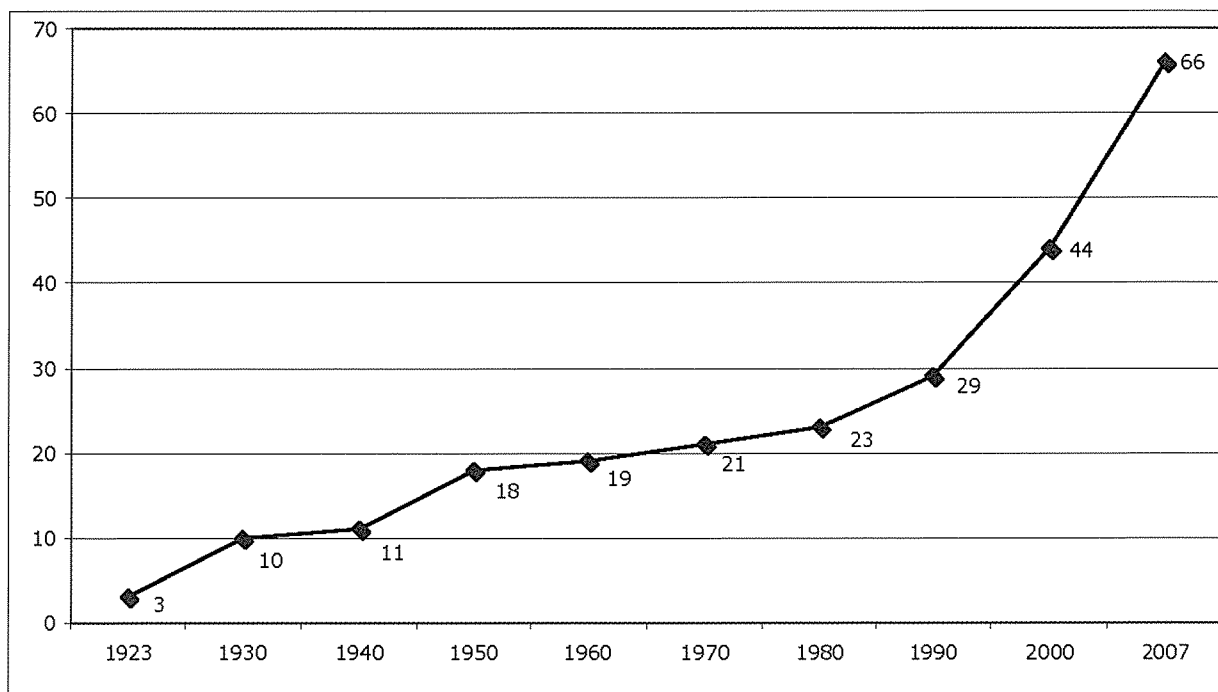
Lähde: Marja-Liisa Honkasalo, *Hyvä elämä ja sisältäpäin kuoleminen*, Suomen Lääkärilehti 36/2007

7. Uskonto kotimaisessa kaunokirjallisuudessa. Valaise vastaustasi erilaisin esimerkein.

8. Jeesuksen ensimmäiset seuraajat olivat juutalaisia, mutta pian julistus ylösnoussesta Kristuksesta levisi myös ei-juutalaisten pariin. Tällöin kysymys siitä, pitääkö myös ei-juutalaisten kristittyjen noudattaa juutalaisia tapoja, tuli ajankohtaiseksi.
- Mitä juutalaisia tapoja esimerkiksi Paavali ei vaatinut ei-juutalaisia kristittyjä noudattamaan?
 - Mitä uskontohistoriallisia seurauksia tällä oli?
- +9. Pohdi median etiikkaa kristillisen ihmiskäsityksen valossa. Valaise vastaustasi ottamalla esimerkkejä eri viestintävälineistä.
- +10. Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja Suomen ortodoksinen kirkko ovat toimineet koko itsenäisyyden ajan julkisoikeudellisina yhteisöinä. Niiden lisäksi kristilliset ja ei-kristilliset uskonnolliset yhteisöt ovat voineet rekisteröityä uskonnonvapauslain perusteella. Rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien määrä vuosilta 1923–2007 käy ilmi oheisesta kuviosta. Suomessa toimii lisäksi erikokoisia yhdistys- tai säätiöpohjaisia kristillisiä ja ei-kristillisiä uskonnollisia yhteisöjä. Kaikki kirkot sekä kristilliset ja ei-kristilliset yhteisöt mukaan lukien voidaan sanoa, että Suomessa toimii vuoden 2007 tietojen perusteella noin 250–300 erilaista uskonnollista yhteisöä.

Pohdi, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet uskonnollisten yhdyskuntien määrän muutokseen suomalaisessa yhteiskunnassa vuodesta 1923 vuoteen 2007 asti.

Rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien lukumäärät vuosina 1923–2007

Lähde: Kimmo Ketola, *Uskonnot Suomessa 2008* (2008)